

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תלה"מ 19-05-68474

בפני כב' השופט ארנון קימלמן

התובע פלוני

נגד

הנתבע אלמונית

החלטה

ההליך

בפניי הצורך להכריע בבקשה לפסיקת מזונות זמניים עבור 2 הקטינים וזאת במסגרת תביעה למזונותיהם שהוגשה על ידי אביהם (להלן: "המבקש" או "האב") כנגד אימם (להלן: "המשיבה" או "האם").

העובדות וטענות הצדדים בתמצית

1. הצדדים נישאו ביום 19.6.12.
2. מנישואים אלו נולדו לצדדים שני ילדים, XXX (ת.ל 8.4.13) ו-XXX (ת.ל 29.4.15) (להלן: "הקטינים").
3. יצוין כי למשיבה שלושה ילדים מנישואים קודמים, אשר מצויים במשפחות אומנה.

4. מערכת היחסים בין הצדדים והמשבר שפקד אותם, מתוארים בהרחבה ובפרוטרוט רב בכתבי הטענות של הצדדים כל אחד לפי גרסתו ואין בדעתי להיכנס לפרטים.
5. הצדדים התגוררו בקיבוץ XXX, עד אשר בחודש נובמבר 2017 לאחר אירוע שהתרחש בין הצדדים, הגישה המשיבה תלונה במשטרה על אלימות מצד המבקש כלפיה, אלימות שהוכחה מכל וכל מצד המבקש. יחד עם זאת, עקב אותו אירוע המבקש הורחק מדירת המשפחה.
6. עם תום ההרחקה, עזבה המשיבה את הדירה המשותפת ועברה להתגורר עם הקטינים בבית אימה.
7. בחודש ספטמבר 2018, בשל אשפוזה של המשיבה בשל "תשישות נפשית", הועברו הקטינים למרכז חירום "XXX" ב XXX, בו שהו כחמישה חודשים.
8. ביום 19.2.19 בהחלטת בית המשפט לנוער, קיבל המבקש את הקטינים לחזקתו ונקבעה לקטינים תוכנית טיפול. כמו כן נקבעו למשיבה זמני שהות מועטים עם הקטינים.

טענות האב המבקש

9. לטענת המבקש בבקשה, המשיבה מועסקת כסמנכ"לית בחברה בבעלות אימה "XXX", ומשכורתה החודשית עומדת ע"ס 10,000 ₪ לחודש.
10. עוד טוען המבקש כי למשיבה מקור הכנסה נוסף ככל הנראה מאימה אשר מפקידה כספים ישירות לחשבונה וכי בבעלותה רכב חדש ששווי מעל 120,000 ₪.
11. באשר להכנסתו, האב משתכר לטענתו כ-7,500 ש"ח בחודש מעבודת כפועל ב - XXX.
12. המבקש עותר לחייב את המשיבה במזונות הקטינים אשר הוצאותיהן, לטענתו, מסתכמות בסך של 1,600 ₪ מידי חודש לכל קטין, ובנוסף לחייב את המשיבה מחצית הוצאות חריגות לכל קטין לרבות 40% מתשלום המדור והוצאות המדור.

טענות האם המשיבה

13. לטענת המשיבה יש לדחות את הבקשה לחיוב במזונות זמניים מאחר והיא נשאה לבדה בכל הוצאות הקטינים במשך עשרה חודשים, החל מיום 16.11.17 ועד לחודש ספטמבר 2018.

14. בנוסף, לטענת המשיבה, ככל שתחויב בתשלום מזונות, יש לקזז הוצאותיה בתקופה האמורה בה נשאה בהוצאות הקטינים לבדה כאמור לעיל.
15. יחד עם זאת, מובהר כבר בשלב זה, כי נושא החיוב במזונות העבר וזכות הקיזוז הנזקפת לאם הנתבעת בשל כך, אינו עניין לדיון במסגרת הדיון במזונות הזמניים, והוא ידון, ככל שהדבר ידרש, במסגרת פסק הדין.
16. עוד טוענת המשיבה כי על פי הדין האישי החל על המבקש, הוא החייב במזונות הקטין XXX לבדו.
17. בנוסף טוענת המשיבה כי מאחר והיא הגישה תביעה לעניין משמורת הקטינים והסדרי השהות וכן בקשה לסעד זמני, קיימת סבירות גבוהה כי יחולו שינויים בהסדרי השהות ו/או המשמורת כך שממילא תישא המשיבה בהוצאות הקטינים כאשר הם ישהו אצלה ובמחצית מהוצאותיהם.
18. לעניין הכנסותיה, טוענת המשיבה כי הכנסותיה החודשיות מסתכמות ב-7,160 ₪ לחודש וכי אין לה מקור הכנסה נוסף.
19. המשיבה גם מפנה לעיון בתלושי השכר אשר צורפו לבקשה עולה כי המבקש משתכר מידי חודש 10,400 ₪ נטו בממוצע לחודש.
20. ביום 9.9.19 התקיים קד"מ במעמד הצדדים, בו נקבע כי בשלב זה אין כל מקום לשינוי הסדרי השהות, וכן ניתנו צו הסרת חיסיון הדדי כדי לאפשר לצדדים לקבל מידע נוסף אודות מצבו הכלכלי והפיננסי של ההורה האחר.

הדין החל

21. סעיף 3 (א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959, קובע:
- "(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן- זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה."**
- במקרה דנן הצדדים הינם יהודים ולפיכך דינם האישי הינו הדין היהודי.
22. נשאלת אפוא השאלה, האם החובה במזונות קטינים לפי הדין האישי היהודי חלה רק על האב או שמא, במצבים מסוימים, ניתן לחייב גם את האם במזונות ילדיה?

מאפייני הדין האישי היהודי

23. הדין האישי היהודי, ובפרט עקב תקנות הרבנות הראשית משנת תש"ד, מבחין בין שלוש קבוצות גיל עיקריות לצורך קביעת חיוב במזונות: גילאי 0-6 ("קטני קטנים"); גילאי 6-15 ("קטנים"); וגילאי 15-18 ("גדולים"), כאשר לגבי כל אחת מן הקבוצות חלים הסדרים שונים.

24. על פי הדין האישי אב יהודי חב לבדו בסיפוק המזונות ההכרחיים של ילדיו מלידה ועד הגיעם לגיל 15, בחלוקה לגילאים שונים (ע"א 393/83 דלי נ' דלי, פ"ד לח(3) 613, 616 (1984) (להלן: "עניין דלי"); ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14, 20 (1984) (להלן: "עניין גלבר"); ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449, 456-459 (1982) (להלן: "עניין פורטוגז")).

25. בקבוצת קטני קטנים נפסק כי אב יהודי חב לבדו במזונות ילדיו הקטינים עד גיל 6, בעוד שהאם פטורה כליל ממזונות אלה. עוד נפסק כי בגילאים האמורים חובת האב היא חובה מוחלטת (ע"א 469/84 הדרי נ' שני, פ"ד לט).

26. קבוצת הגיל השנייה שבה דן הדין האישי היהודי היא קטינים בגילאי 6-15 בה החבות במזונות נובעת משילובם של שני מקורות הלכתיים – תקנת אושא ותקנת הרבנות הראשית משנת תש"ד (להלן: "תקנת תש"ד").

27. תקנת אושא מיוחסת על פי רוב לסנהדרין הגדולה שישבה בעיר אושא שבגליל לאחר מרד בר כוכבא.

28. הגמרא במסכת כתובות מתארת כי :

"באושא התקינו שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהם קטנים" (כתובות, דף מ"ט, ע"ב).

29. כאלפיים שנה לאחר מכן, בימינו אנו, תיקנה מועצה הרבנות הראשית את תקנות תש"ד שהאריכו את משך החיוב מגיל מצווה ועד לגיל 15. תקנת תש"ד קובעת בחלקה האופרטיבי כך :

"כשם שמאז ומעולם עד היום הזה היה כח בית דין יפה לחייב את האב בחיוב משפטי גמור, ולכופו בממונו ובכל הכפיות האפשריות החוקיות לפרנס את בניו ואת בנותיו עד הגיל של שש שנים, כך יהא מעתה ואילך כוחם יפה לחייבו בחיוב משפטי גמור, ולכופו בממונו ובכל הכפיות האפשריות החוקיות לפרנס את בניו ואת בנותיו עד הגיל של חמש עשרה שנה" (ראה הלכת פורטוגז).

30. הדעות חלוקות בפרשנות התקנה. מחד גיסא, יש הסבורים שהתקנה החילה על האב חיוב אבסולוטי עד גיל 15. מאידך גיסא, יש הסבורים שהתקנה הרחיבה את חיוב המזונות מגיל 6 ועד 15 למזונות מדין צדקה.

31. במאמרם של ד"ר מיכאל ויגודה והרב עו"ד אליעזר הלל (ז"ל) מאמצים הכותבים את הדעה שתקנת הרבנות הראשית לא יצרה חוב מזונות אבסולוטי על האב (ראה מאמר **חיוב שוויוני במזונות ילדים** מאת ד"ר מיכאל ויגודה והרב עו"ד אליעזר הלל (ז"ל) אתר משרד המשפטים, ירושלים 16.9.15).

32. אכיפת חיוב במזונות מדין צדקה תתאפשר רק אם האב "אמיד" והקטין "נצרך" כך שאין לו מקורות פרנסה משל עצמו (מנשה שאוה, **"היחול סעיף 3 א"**, הפרקליט, כרך לה (תשמ"ג-תשמ"ד) 58 עמ' 300-301).

לצורך זה יחשב ההורה "אמיד" אם מצבו הכלכלי, לאחר שסיפק את צרכיו שלו, מותר בידו מעות למתן צדקה (מנשה שאוה, בעמ' 294).

33. הנטייה בפסיקה הינה לראות בחיוב האב בסיפוק צרכים בסיסיים בתחום הכלכלה, ביגוד, ההנעלה, המדור (והחזקתו), בריאות, חינוך, תקשורת ונסיעות – והכל בבחינת צרכים הכרחיים.

34. יחד עם זאת ככל שהאב נופל להגדרת "אמיד" במשמעות ביטוי זה בהלכה הפסוקה אזי גם ייחוב בצרכים נוספים אחרים, כגון: בגדי מותגים, טיולים לחו"ל ונופש, בילויים וכיו"ב.

35. יובלט כי המונח "אמיד" בהתייחס למזונותיהם של קטינים, אין משמעו אדם בעל נכסים רבים ועצמאות כלכלית, אלא כל מי שיש בכוחו לזון את עצמו לפי צרכיו ועדיין נותרת בידו יכולת כלכלית.

36. בהתאם להגדרה המונח אמיד במשפט העברי, כל מי שאינו עני "מקרי [נקרא] אמיד לגבי בניו" (ראה לעניין זה נתיבות משפט לרבנו ירוחם, נתיב כ"ג חלק ה), כאשר בית המשפט העליון קבע בפסק הדין בעניין פורטוגו שם בעמ' 450 לפסק הדין את ההלכה השרירה וקיימת לפיה :

"כל אב שאינו עני – נכנס להגדרת אמיד, ואפשר לכפות עליו מלוי צרכיו ההכרחיים של הילד."

37. על פי הגישה ההלכתית המקובלת, האב והאם שווים לגמרי לעניין החבות המשפטית במזונות מדין צדקה.

38. אם שני ההורים "אמידים" אזי יחובו שניהם בסיפוק כל אותם צרכי הקטין העולים לכדי צורך ההכרחי.

39. וכך הובאו הדברים בע"א 166/66 **גולדמן נ' גולדמן** (להלן: "**הלכת גולדמן**"):

"יוצא אפוא שכאשר חובת המזונות היא למעלה מן המינימום ההכרחי, הרי אין החובה אלא מדין צדקה. כלל הוא כי לענין החובה מדין הצדקה שווים איש ואשה, ואב ואם, ומחייבים את כל אחד (או רק אחד מהם) הכל לפי יכולתו של החייב. אף לעניננו אין הבדל בין האב לאם לגבי המזונות העולים על המינימום ההכרחי, אלא הכל תלוי ביכולתו של כל אחד מהם. ובכן, כאשר מדובר על מזונות למעלה מן המינימום ההכרחי, מוטלת חובת תשלום המזונות על האם כאשר היא אמידה" (שם, בעמ' 536; וראו גם, בין רבים: עניין פורטוגו, בעמ' 458-456; עניין ינקוביץ, בעמ' 172; ע"א 109/75 **אברהם נ' אברהם** פ"ד כט(2) 690, 695 (1975); ע"א 508/70 **נתוביץ' נ' נתוביץ'** פ"ד כה(1) 603, 609 (1971).

40. יצוין בהערת אגב, כי ההלכה החדשה שנקבעה ב- בע"מ 919/15 שבמסגרתה נקבע כי האחריות למזונות ילדים בגילאי 6-15 שנים תחול על שני ההורים וחלוקת החיוב ביניהם תיעשה בהתאם ליכולותיהם הכלכליות של הצדדים מכלל המקורות לרבות הכנסה מעבודה, נכסים ובהתחשב ביתר נסיבות העניין, אינה רלוונטית לענייננו באשר היא מתייחסת למקרים בהם המשמורת על הקטינים נתונה לשני ההורים גם יחד.

בנוסף, וכפי שנקבע בבע"מ 817/18 (מיום 31.1.18) על-ידי כב' השופטת דפנה ברק-ארז לפיה ההכרעה בהלכת 919/15 מתייחסת לנסיבותיה המיוחדות בלבד.

41. מכאן, ובחזרה לשאלת המפתח שהעלינו בתחילת הדרך, והיא האם לפי הדין האישי היהודי ניתן לחייב אם במזונות ילדיה?

הכלל הבסיסי כפי שבוטא ברמב"ם הלכת אישות פרק כ"א הלכה י"ח:

"ואם לא רצתה האם שיהיו בניה אצלה אחרי שגמלתן, אחד זכרים ואחד נקבות הרשות בידה ונותנת אותן לאביהן, או משלכת אותן לקבל אם אין להן אב והן מטפלין בהן".

כלל זה מובא גם בשולחן ערוך אבן העזר סימן פב': ח'.

42. ואולם לפי דעתו של "בית מאיר" כפי שהובא ב"פתחי תשובה" לסימן פ"ב של השולחן ערוך אבן העזר ס"ב ג', יש מקום לחייב גם את האם מדין צדקה.

דעה זאת הובעה גם בלקט ביאורים וציונים "יד החזקה" של הרמב"ם (הוצאת פאגי ירושלים) הלכת אישות פרק י"ח בשם "מעשה רוקח" לפי הרמ"ך היינו כי במצוות הצדקה חייבת אישה כמו איש.

ראה לעניין זה: בהלכת **שמאלובה** כמפורט להלן.

43. האם ניתן לחייב אם במזונות ילדיה גם כאשר היא מועטת יכולת?

44. בשולחן ערוך יורה דעה סימן רמ"ה סעיף א':

"כל אדם חייב ליתן צדקה, אפילו עני המתפרנס מן הצדקה חייב לתת מה שייתנו לו, ומי שנותן פחות ממה שראוי ליתן לו, בית דין כופים אותו, ומכין אותו מכת מרדות עד שיתן מה שאמרוהו ליתן. וירודים לנכסים בפניו, ולוקחים ממנו מה שראוי לתת".

45. השופט קיסטר עוד בשבתו בבית המשפט המחוזי בת.א 25/54, 1181/54 **שמאלובה נ' קונפורטי**, (פסקים מחוז, כ"ג 313, בעמ' 317) דן בשאלה בכמה יש לחייב את האם ואת האב במזונות ילדיהם תוך שהוא לקח בחשבון כי מאחר והבן אינו שוהה אצל האם יכולת השתכרותה תגדל והוצאות כלכלת ביתה יופחתו.

46. בשאלת חובתה של האם לפרנס את ילדיה מדין צדקה קבע בית המשפט המחוזי, אף זאת בפסק הדין משנות החמישים של המאה שעברה, להתחשב בהכנסות האם וחייב את האב בהפרש, וזאת ומאחר ולא עמד מקור הכנסה (מכבסה) אשר משמשת אותה לפרנסת הקטינות (ראה ת.א 369/53 **גולד** (פורסם במאגרים)).

47. כאשר מדובר במזונות העולים מעל המינימום ההכרחי, הוסיפה וקבעה ההלכה המשפטית כי חיוב האם במזונות ילדיה יקום רק כאשר האם "אמידה". קרי, ידה של האם משגת מעבר לפרנסת עצמה, תוך מחסורם של הילדים, קרי בתנאי שאין לילדים יכולת להתפרנס משל עצמם (כלל הנזקקות).

מנגד, כאשר לא מתקיים תנאי "האמידות" – ואין הכנסתה של האם מספקת אלא לפרנסת עצמה, הרי שאין לחייבה במזונות הילדים גם לא מדין צדקה (ראה לעניין זה ע"א 393/83 **דלי נ' דלי**, פ"ד לח).

48. השופט חיים פיזם ז"ל סיכם את ההלכות אשר נקבעו בהלכת **גולדמן**, בעניין חיובה של האם במזונות ילדיה מדין צדקה כדלקמן (ראה ספרו של חיים פיזם, **צדקה כנורמה משפטית**, 1976 (הוצאת סידי, חיפה) בעמ' 87) בהאי לישנא:

1. לפי הדין העברי אומנם חובת מזונות חלה על האב, אבל היקף חובה זו מצומצם, החובה היא למינימום הכרחי.

2. כאשר חובת המזונות היא למעלה מן המינימום ההכרחי, הרי אין חיוב אלא מדין צדקה. כלל הוא כי לעניין החובה מדין צדקה שווים איש ואישה ואם ואב ומחייבים כל אחד לפי יכולתו.

3. כאשר בת נמצאת אצל אמה האמידה וזו מכלכלת אותה, הרי אין היא עושה זאת כמתנדב שאינו מחויב, אלא כמי שחייבת להשתתף בהוצאות כלכלת ילדיה".

49. עיננו הרואות כי בשונה מחובת מזונות מן הדין החלה על האב לבדו, הרי שבהתייחס לחובת מזונות מדין צדקה, האם שווה לאב, וחיובה במזונות ילדיה תלוי ביכולתה ליתן צדקה, ובקיומם של שאר הסייגים לגבי חיוב אם במזונות ילדיה מדין צדקה :

"מדין צדקה חבים האם והאב במזונות ילדיהם, כשידו של האב אינה משגת לספק כל צרכיהם, ויש לאל ידה של האם לספקם, כופין אותה" (ראה לעניין זה תמ"ש (ת"א) 5677/93 **הינד נ' הינד** (לא פורסם)).

50. חיוב מדין צדקה יוצר חבות על האם והאב יחד לפי יכולתם הן במישור הבסיסי - בצרכים ההכרחיים, והן במישור השני - עד לרמה שבה הורגלו הקטינים.

51. בעת פסיקת מזונות בחיוב מדין צדקה יש להביא בחשבון את הכנסות האב והאם ואם שני הצדדים משתכרים, אזי תחולק תוספת זאת ביחסיות מתאימה בין הצדדים. (ראה ע"א 93/85 **שגב נ' שגב** פ"ד לט).

52. בית המשפט העליון קבע בע"א 4523/90 **קהאן נ' קהאן**, לענין מזונות מדין צדקה, כי יש לבצע חלוקה שוויונית במזונות בין ההורים, דהיינו יש לבחון את הכנסות ההורים ולבצע חלוקה סבירה שתבטיח את צרכי הקטינים.

דיון והכרעה

53. מזונות זמניים ניתנים למי שזקוק לסעד זמני עד אשר יתברר דינו.

54. דמי המזונות הזמניים הם הכספים הדרושים לפי שיקול דעת בית המשפט לצורכי מחייה עד לסיום הדיון בתובענה.

55. בית המשפט בבואו לקבוע מזונות זמניים אינו נדרש להיכנס לעובי הקורה ולקבוע מסמרות לגבי העובדות. כמו כן, אין הוא נדרש לניתוח מעמיק של הראיות, אלא הוא רשאי הוא להחליט על סמך הראיות הלכאוריות שהובאו לפניו באותו שלב. (ראה לעניין זה ע"א 201/72 אילן נ' אילן).

56. כאמור, השאלה העומדת להכרעתנו היא כיצד ראוי לקבוע את חלוקת נטל המזונות בין הורים יהודים כאשר המשמורת הפיזית הבלעדית נמסרה לידי האב, ולאם נקבעו זמני שהות מועטים הכוללים מפגש עם הקטינים פעם בשבוע למשך שעותיים.

57. אין חולק כי במקרה מעין זה האב מוציא מכיסו את עלויות המזונות ההכרחיים בעוד שלאם אין הוצאות ישירות בגין הילדים.

יכולותיהם הכלכליות של הצדדים

יכולת כלכלית של האב

58. האב עובד כפועל ב XXX, במפעל "XXX" בקיבוץ XXX.

59. האב הצהיר בחקירתו כי הוא עובד ב XXX עונתי וכי משכורתו החודשית נעה בין 5,500 ₪ ל-10,000 ₪ לחודש נטו (ראה עמ' 2 ש' 24-28 לפרוט').

60. לבקשה לפסיקת מזונות זמניים מיום 29.5.19, צירף האב תלושי שכר לתקופה מחודש 4/2018 ועד לחודש 4/19.

61. לאחר בחינת התלושים המלאים אשר הוצגו ביחס לתקופה זו, עלה ששכרו הממוצע של האב עמד ע"ס של כ- 10,000 ₪ נטו לחודש.

62. באשר לקיומן של הכנסות נוספות לאב, לא הוכח כי לאב קיימת הכנסה נוספת מעבודתו שלא מצאה ביטוי בתלושי שכרו.

63. לכך יש להוסיף כי בחקירתו לפרוטוקול הצהיר האב כי אין לו כל רכוש ולמעט הכנסתו מהעבודה - אין לו כל הכנסה נוספת (ראה עמ' 2 ש' 29-33 לפרוט').

64. לעניין פוטנציאל השתכרותו של האב, בהיות האב משמורן בלעדי, אין חולק כי האב ממצה את יכולת השתכרותו ואף מתלושי השכר גם הוברר שהאב עובד שעות נוספות רבות וחלק משכרו משקף תמורה בגין עבודה בשעות נוספות.

65. לאחר ששקלתי מכלול ההיבטים, אני מוצא להעמיד את פוטנציאל השתכרותו של האב ע"ס של 10,000 ₪ לחודש, כפי שגם עלה בידו להשתכר לעיתים.

יכולתה הכלכלית של האם

66. האם מועסקת בחברה משפחתית "XXX בע"מ".

67. האם צירפה לתגובתה מיום 25.6.19 תלושי שכר לתקופה מחודש 6/2018 ועד לחודש 05/2019.

68. לאחר בחינת התלושים המלאים אשר הוצגו ביחס לתקופה זו, עולה ששכרה הממוצע של האם עמד ע"ס של כ- 7,165 ₪ נטו לחודש.

69. לטענות האב האם מועסקת כסמנכ"לית בחברה משפחתית בבעלות אימה ושכרה נטו מסתכם עד כדי סכום של 14,000 ₪ בנוסף לכספים נוספים אותן היא מקבלת מאימה (ראה ס' 13 לבקשה לפסיקת מזונות זמניים) ולאחר מכן בחקירתו לפרוטוקול (בעמ' 2 ש' 15 לפרוט' הדיון מיום 9.9.19) שם ציין האב כי האם משתכרת בין 12,000 ₪ לבין 14,000 ₪ בנוסף להטבות נוספות אותן היא מקבלת מעבודתה לרבות קבלת רכב והוצאות רכב (ראה עמ' 2 ש' 20-14 לפרוט').

70. טענה זו לא נסתרה ע"י האם אשר טענה כי הרכב נרכש באמצעות הלוואה וכיום ההלוואה משולמת על ידי החברה בה היא מועסקת (ראה ס' 10 לתגובה).

71. כפי שנפסק ב- תמ"ש (י – ס) 24940/01 פ"ס נ' אשכנזי (פורסם במאגרים), כאשר אדם עובד בעסק משפחתי, יועבר אליו הנטל בכל הנוגע לקביעת גובה הכנסתו, ומכאן שהיה עליו לשכנע את בית המשפט כי משכורתו הינה בסכום המוצהר על ידו.

72. האם העידה בחקירתה כי היא משתכרת סך של 10,000 ₪ ברוטו לחודש שהם 7,000 ₪ נטו לחודש (ראה עמ' 2 ש' 23 לפרוט').

73. אפס, תלושי השכר שצירפה האם מעלים סימני שאלה של ממש האם אכן המדובר בתלושים אותנטיים המשקפים נאמנה את מלוא תקבוליה של האם מידי מעסיקתה שהיא אימה.

74. אדרבה, עיון דק בתלושי השכר מעלה כי שכר היסוד של האם במשך מספר חודשים השתנה מידי חודש כאשר לעיתים הוא גדל ולעיתים פחת, וכל וזאת מבלי שחל כל שינוי בשעות עבודתה של האם.

75. טול לדוגמא את תלוש שכר חודש 7/18 בו צוין כי שכר היסוד עמד ע"ס 7,500 ₪ בעבור 182 שעות, ואילו בחודש 8/18 הועלה שכר היסוד ועמד ע"ס של 8,000 ₪ עבור 182 שעות.

76. בחודש 9/18 הופחת שכר היסוד ועמד ע"ס 5,000 ₪ בעבור 182 שעות, ואילו בחודש 11/18 הועלה שוב שכר היסוד ועמד ע"ס 6,000 ₪ עבור 182 שעות.

77. והנה, גם בחודש 12/18 בו הופחת שוב שכר היסוד ועמד ע"ס 7,000 ₪ עבור 182 שעות.

78. מכאן שלא נותר לבית המשפט אלא להגיע למסקנה כי גם במקרה זה, תלושי המשכורת שהציגה האם הם אינם משקפים נאמנה את מלוא השתכרותה.

79. לאור כל האמור לעיל, אני מוצא להעמיד את פוטנציאל השתכרותה של האם על פי האומדן ע"ס של 10,000 ₪ לחודש לפחות, ואף זאת בהערכה זהירה ועל הצד הנמוך, ובשים לב להטבות אותן מקבלת הנתבעת שאינן מגולמות בשכר, וגם בהם צריך להתחשב בקביעת גובה החיוב במזונות.

80. יחד עם זאת, יודגש כי בשלב מקדמי זה פשיטא שלא ניתן לקבוע מסמרות לעניין כושר השתכרותה של האם ממקום עבודתה בעסק המשפחתי, ויש ללבן עניין זה, ככל שהדבר יידרש, במסגרת ישיבת ההוכחות.

צרכי הקטינים

81. בבקשה לפסיקת מזונות זמניים העריך האב את צרכי הקטינים בסכום של 1,600 ש"ח לחודש לכל קטין, בעבור צרכי מזון, ביגוד, הנעלה, היגיינה, משחקים, ציוד, מחשב, נסיעות, מתנות, בילויים והכל בהתאם לרמת החיים לה הורגלו.

82. בנוסף עתר האב לחיוב האם בתשלום 40% משכר הדירה והוצאות המדור אשר הוערכו על ידו בסך של 1240 ש"ח לחודש (מתוכן סך של 840 ש"ח עבור דמי שכירות).

83. כמו כן עתר האב לחייב את האם במחצית ההוצאות הרפואיות והוצאות החינוך של הקטינים בסך של 1,560 ₪.

84. בסך הכל עתר האב לחייב את האם במזונות זמניים ע"ס 2,200 ₪ לכל קטין.

85. לשם תמיכה בטענותיו צירף האב לבקשה לפסיקת מזונות זמניים אסמכתאות חלקיות המעידות על הוצאות לטובת מדור ואחזקת מדור וחינוך.

86. מנגד, טענה האם בתגובה שהסכומים שצוינו על ידי האב כהוצאות מדור הם בסך של 330 ₪, על אף שהאב ציין בבקשתו סך של 400 ₪ והוצאות החינוך הם בסך 1,035 ₪ על אף שהאב ציין בבקשתו סך של 1,560 ₪.

87. האב חזר על טענותיו בחקירה הנגדית והשיב לעניין הוצאותיו תוך פירוט מקיף כדלקמן:

- ש. מה העלות עבור מסגרות החינוך של ילדייך?**
ת. מה שכתוב בסעיף 23, זה מתייחס לילד אחד 1560 ₪, כאשר עבור שני הילדים זה 3,120 ₪.
- ש. יש להם חוגים?**
ת. כעת רק התחלנו את השנה, אבל אני רושם את הילדה לחוג התעמלות, היא בת 6 וחצי.
- ש. יש לך הערכה לגבי הוצאות ביגוד והנעלה של הילדים?**
ת. בתחילת השנה קניתי לילדים תיקים חדשים, וציוד, אוכל, בגדים לבית הספר ובגדים לגן, נעליים כמובן, כל מה שמתלווה לגנים ובתי ספר, ציוד חדש וברגל ימין.
- ש. אתה מקבל סיוע מביטוח לאומי, מוכר כאב חד הורי.**
ת. לא, אני מתמודד עם ההוצאות לבד ואין לי סיוע מאף גורם. הרווחה במועצה איזורית XXX מסייעת לי קצת, יש לי סייעת שנמצאת עם הילדה בבית הספר ועוזרת לה בלמידה וכעת אנו מחפשים מישהי שתהיה סומכת אחר הצהריים, שתעזור פיזית, כדי שלא הכל יפול על סבא וסבתא כשאני לא נמצא.
- ש. מה לגבי הוצאות הבית?**
ת. ההוצאות הן יותר ממה שפורט בכתב התביעה, אני משלם שכר דירה 2,100 ₪ ובנוסף מיסי ישוב כ 360 ₪.
- ש. יש עוד הוצאות מעבר למה שפירטת היום?**
ת. לא."

88. התרשמתי ממהימנותו של האב אשר העיד בצורה כנה וגלויה, ללא כל ניסיון להתחמק ממתן מענה ענייני בחקירתו.

89. זאת ועוד, בפסיקה נקבע כי צרכיו הכרחיים של קטין אשר אינם דורשים ראייה והוכחה נאמדים בסך 1,300-1,400 ₪ לחודש לפני הוצאות מדור וחינוך (ראה עמ"ש 23634-05-15 י. א. פ. נ' ד. א. [פורסם במאגרים]).

90. מכאן שלאחר שבחנתי טענות הצדדים והקבלות אשר הוצגו ובשים לב להלכה הפסוקה בעניין צרכיו של הקטין ולו ההכרחיים שאינם דורשים ראייה, לא כולל הוצאות חינוך, בריאות ומדור ועל יסוד האסמכתאות שהוגשו, מצאתי שצרכיהם ההכרחיים של הקטינים אינם נופלים מצרכים אחרים של ילדים בני גילם ואף גבוהים יותר לאור מצבם הנפשי הרגיש, (ראה עמ' 3 ש' 6-8 לפרוט').

91. באשר להוצאות המדור, בהתאם לחוזה השכירות אשר צורף לבקשה, האב נושא כיום בתשלום דמי שכירות חודשיים בגובה 2,100 ₪, על כן החלק המיוחס לצורכי הקטינים הוא בשיעור של 40%, בסך של 840 ₪ לחודש.
92. באשר להוצאות אחזקת המדור האב צירף לבקשה, תקציב אישי לקיבוץ בו מפורטים הוצאות המדור ע"ס 822 ₪ לחודש, לאחר שבחנתי את האסמכתאות שהוצגו אני מוצא לייחס לקטינים הוצאות אחזקת מדור ע"ס של 328 ₪ לחודש.
93. מן המקובץ לעיל עולה שמכלול צורכי הקטינים הנוכחיים, כולל הוצאת מדור ואחזקת מדור, נאמדים בסך של 2,000 ₪ לחודש לערך לכל קטין, ובתוספת הוצאות בגין חינוך ובריאות.
94. כאמור, גובה החיוב במזונות קטינים הינו פונקציה של צרכיהם, חלוקת הנטל בטיפול בקטינים אשר רובץ ברובו על האב, יכולותיהם הכלכליות של הצדדים והיחסיות בין כל אלה ובנוסף היקף החיוב בהתאם לגילם של הקטינים, עד גיל 6 שנים ומעל גיל 6 שנים.
95. סבורני כי לא ניתן להתעלם מעובדת חלוקת זמני שהות של הקטינים אצל ההורים, סוגיה זו בוודאי משפיעה על היקף החיוב במזונות הילדים.
96. כאמור לעיל הקטינים שוהים במשמורתו הבלעדית של האב כאשר זמני השהות אשר נקבעו לאם מועטים נכון להיום וכוללים שעתיים בלבד בשבוע, וכתוצאה מכך האב הוא זה אשר נושא במלוא צרכיהם של הקטינים, למרות שאין בהכרח חפיפה בין זמני שהות לגובה ההוצאות אותן מוציא הורה על ילדיו הקטינים.
97. פועל יוצא מזה ובשים לב לכך כי הכנסותיו של האב עומדות על כ-10,000 ש"ח לחודש ויכולותיה של האם הוערכו בכ-10,000 ש"ח לחודש, ואין בפניי נתון המוכיח כי הוצאות המחיה האישיות של כל הורה שונות באורח משמעותי, הרי שבהוצאותיהם ההכרחיות של הקטינים יישאו ההורים, בשלב זה, באופן שבו חיובה של האם יעמוד על 50% מצרכיהם של הקטינים, שפורטו לעיל, ואשר עומדים על 2,000 ש"ח לחודש ובתוספת מחצית מהוצאות החינוך והבריאות.

סוף דבר

98. לפיכך, הריני להורות כדלהלן:
- א. עד הגיע הקטין XXX לגיל 6, האם תישא בהוצאותיו מדין צדקה בגובה 360 ₪, בנוסף להוצאות כמפורט להלן.

ב. החל מהמועד בו יגיע הקטין XXX לגיל 6 שנים, תישא האם ב- 50% ממזונותיו של הקטין בסכום גלובאלי של 1000 ₪ (כולל הוצאות מדור ואחזקתו).

ג. עבור הקטינה XXX, תישא האם ב- 50% ממזונותיה בסכום גלובאלי של 1000 ₪ (כולל הוצאות מדור ואחזקתו).

כמו כן תישא האם הנתבעת ב- 50% מהוצאות שכר הלימוד של הקטינים בקיבוץ לרבות 50% מהוצאות בגין צהרון/חדר-ילדים (אחר שעות הלימודים), ככל שהדבר יידרש.

(להלן "דמי המזונות הזמניים")

99. דמי המזונות הזמניים הנ"ל ישולמו לידי האב התובע עד ה- 10 לכל חודש עבור אותו חודש וזאת החל מיום 10.11.19.

100. הפרשי מזונות העבר מיום הגשת התביעה ב"ס 57419-04-19 (29.4.19) ועד ליום מתן החלטתי זו יחולקו ל- 6 תשלומים שווים שאינם נושאים הפרשי ריבית והצמדה וישולמו במקביל לדמי המזונות החל מיום 10.11.19.

101. דמי המזונות הזמניים הנ"ל יועברו ע"י האם בהעברה בנקאית ישירה לחשבוננו של האב ודפי החשבון יהוו ראיה מכרעת לתשלום דמי המזונות.

102. דמי המזונות הזמניים לעיל, יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כפי שזה מתפרסם מדי 15 בכל חודש על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדד הבסיס יהא המדד שהתפרסם ביום 15.10.19 (להלן "מדד הבסיס").

103. דמי המזונות הזמניים הנ"ל יותאמו ויעודכנו על פי השינויים ממדד הבסיס הנ"ל מדי שלושה (3) חודשים (ללא תשלומים רטרואקטיביים) כאשר ההתאמה הראשונה למדד, תבוצע בעת פרעון דמי המזונות של חודש 11/19.

104. למען הסר ספק, מודגש ומוסכם בזאת שמדדים שליליים לא יובאו בחשבון בהתאמה זו דלעיל. קרי דמי המזונות הזמניים לא יופחתו.

105. ככל שפסק הדין בתביעה העיקרית לא ישנה את סכום דמי המזונות הזמניים, דמי המזונות הנ"ל ישולמו לידי האב עד שימלאו לכל קטין שמונה עשרה (18) שנים או עד לסיום לימודיהם התיכוניים – לפי המאוחר מבין שני המועדים הנ"ל.

106. בכפוף לאמור לעיל, ממועד סיום לימודיו התיכוניים של כל אחד מהקטינים ו/או הגיעם לגיל 18 שנים (לפי המאוחר מבין השניים), ועד לסיום שירותם הצבאי הסדיר בחובה של כל אחד מהקטינים תשלם האם לידי האב, תשלום מזונות חודשי בגין הקטינים, בסך של 300 ₪ (בתוספת הפרשי הצמדה למדד הבסיס).

107. דמי המזונות הזמניים המפורטים לעיל ישולמו לידי האב התובע **בנוסף** לקצבת הילדים המשולמת לו ע"י המל"ל ו/או בנוסף לכל קיצבה, גימלה או הטבה להם הוא זכאי, ככל שהוא זכאי על פי כל דין, בהיותו משמורן של הקטינים.

108. בנוסף לדמי המזונות הזמניים יישאו שני הצדדים במחצית מהוצאות הבריאות והחינוך החריות של כל אחד מהקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי חוק חינוך חובה בהתאמה והכל לפי הוראות אלו:

א. הוצאות ריפוי חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות הממלכתי, לרבות טיפולי שיניים, אורתודנטיה, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, ריפוי בעיסוק, תרופות שאינן בסל הבריאות.

ב. הוצאות חינוך חריגות, הכוללות השתתפות במחצית עלות קייטנת קיץ; עד חוג אחד לשנה לכל ילד (ובכפוף לכך שעלות החוג לא תעלה על 200 ₪ בחודש), שיעורי עזר (ככל שיידרשו למי מהילדים, בהמלצת מחנך כיתה).

ג. הנני קובע, כי כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האם במימון או תשלום הוצאות חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהאב התובע ימצא כל ההליכים מול כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף לחיוב האם בתשלום חלקה בהוצאות החריות והאם רשאית לדרוש אישור על כך – ככל שניתן להשיג אישור כאמור.

ד. בכל מקרה של מחלוקת לענין עצם הצורך בטיפול רפואי, יכריע בענין רופא המשפחה המטפל בקטינים בקופת החולים.

ה. בכל מקרה של מחלוקת לענין הצורך בשיעורי עזר, יכריע בענין מחנך הכיתה או הגורם הפדגוגי במסגרת החינוכית בו לומדים הקטינים.

109. הצדדים יודיעו עמדתם לענין המשך ההליכים בתיקים התלויים ועומדים ביניהם תוך 30 יום.

לת.פ. ליום 10.12.19.

ניתן לפרסם ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, מוצאי שבת י"א בחשוון תש"פ, 09 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

ארנון קימלמן, שופט